

Muligheter for produksjon av økologiske bær i nord.

Ingrid Myrstad, rådgiver NLR Nord Norge

**Norsk
Landbruksrådgiving**

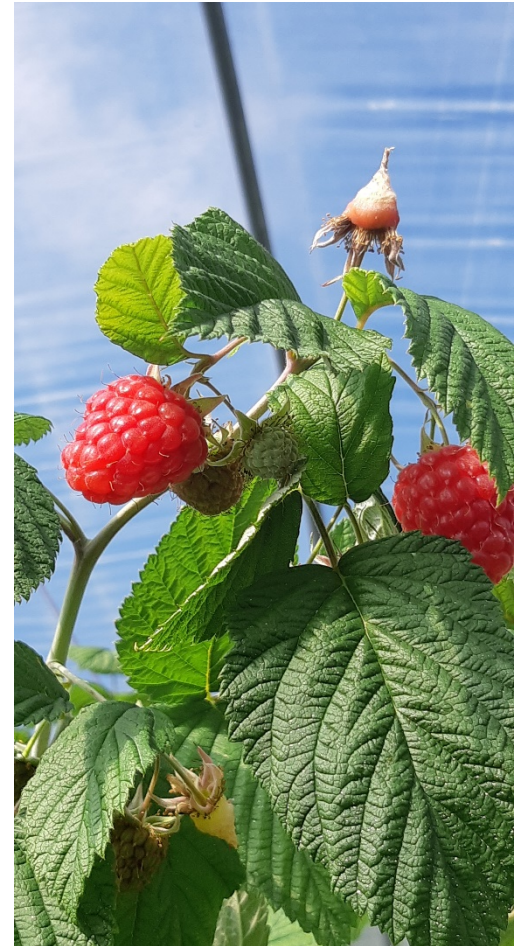

BÆR OG GRØNT ER I FOKUS

Grønt er in!

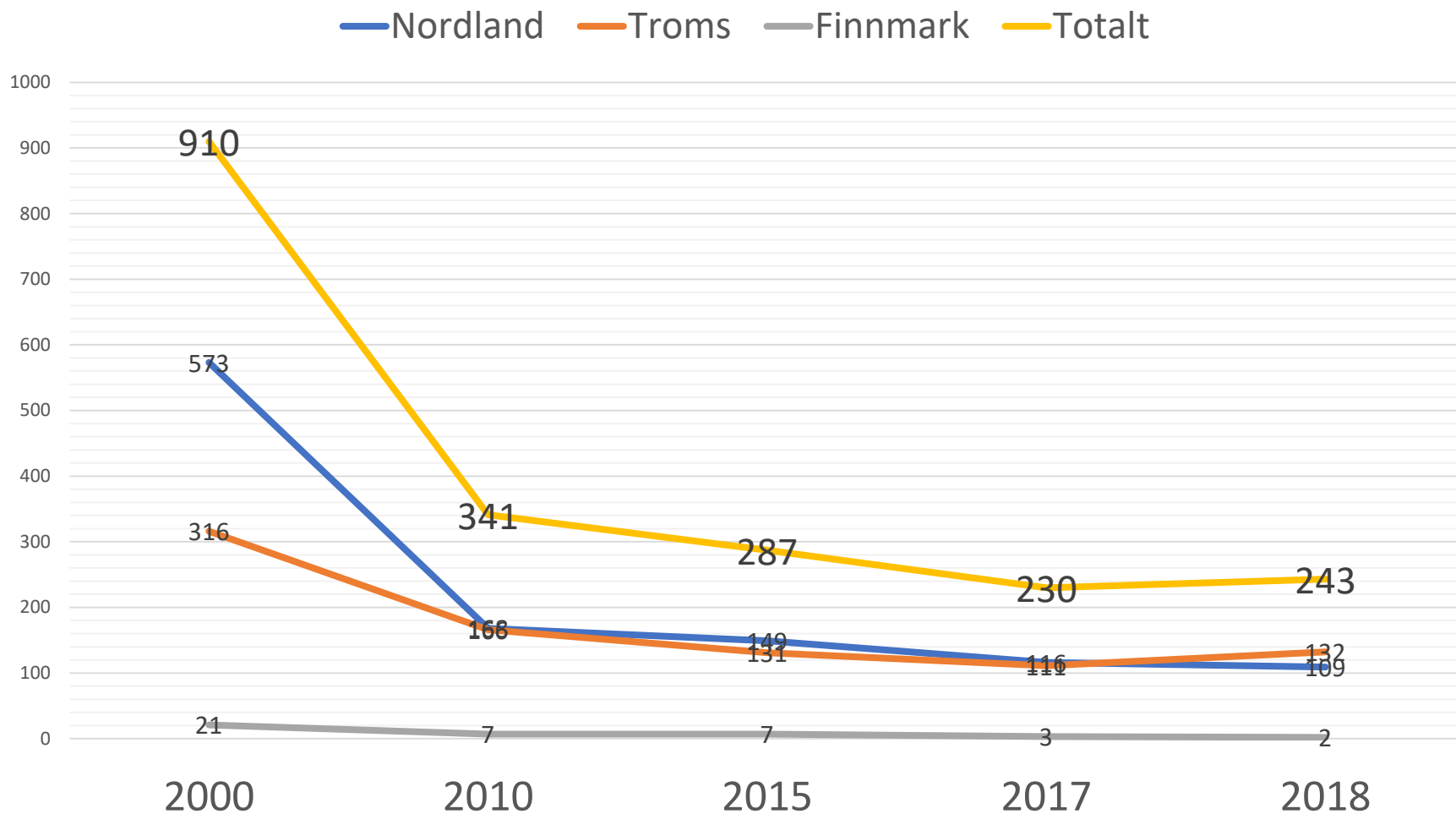
- Øke **forbruk** av grønnsaker og bær med 20% innen 2021
(Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold)
- Regionale planer for landbruket i nord
  - Kortreist mat med historie
  - Økologisk mat
  - Videreforedling
  - Turisme
- Innovasjon Norge

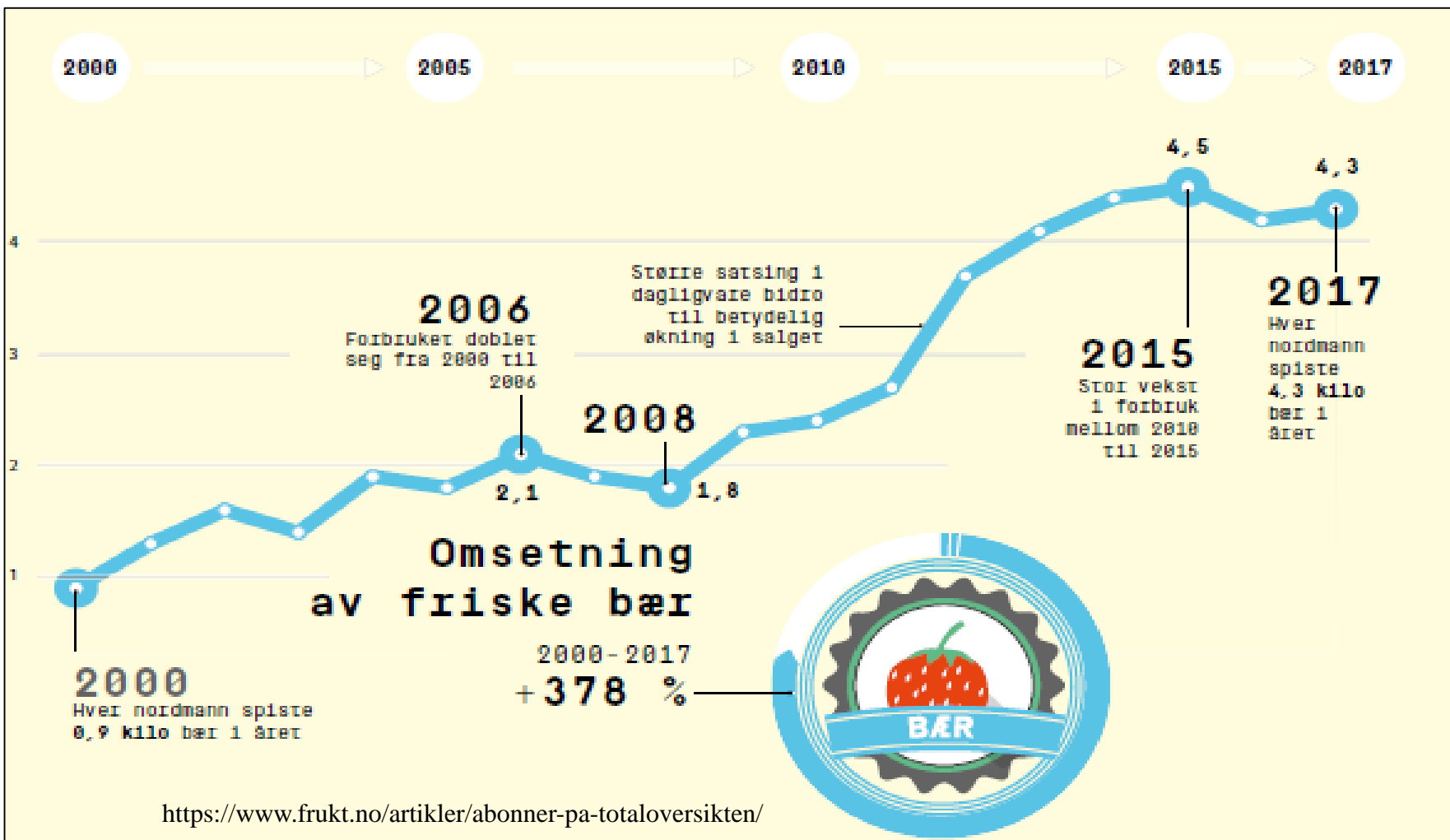
Antall daa økologiske poteter, grønnsaker og bær i 2018

	Poteter	Grønnsaker	Bær
Nordland	12,3	8	8,4
Troms	43,5	20,7	46,9
Finnmark	1	7,2	0,15
Totalt	1167	4257	922
Prosent (%) av totalt areal	4,87	0,84	6,0

Bærareal i Nord-Norge fra år 2000 - 2018

Omsetning av friske bær fra år 2000 - 2017

Forbruk av bær øker dramatisk.

Nasjonal plan om økning av forbruk av grønt på 21 % på 2 år.

Bærareal i Nord-Norge øker lite.

Underdekninga av bær fra Nord Norge

Muligheter for mer bærproduksjon i nord?

ja!

Anbefaler bruk av tunnel

Gråskimmel (*Botrytis cinerea*)

Foto: E. Fløystad

Foto: R. Langnes

Bringebærbille

Foto: E. Føystad, NIBIO

Mjøldogg

Foto: A. Stensvand,
Nibio

Foto: Ana Solberg, NLR
Agder

Spinnmidd

Foto: Aksel Døving, NLR Nordvest

Jordbær og bringebær

- Umettelig marked etter nordnorske bær
- All bær solgt rett fra gård/torg
- Svært god pris
  - Jordbær: 80-100 kr/kg
  - Bringebær: 120 kr/kg

Avling bringebær i tunnel

Sort Glen Ample: 1500 – 2000 kg/daa

Avling jordbær i tunnel: ca. 700 kg/daa

NLR – ulike tilbud innen økologisk

- NLR Økologisk Førsteråd
  - Tilbud om gårdsbesøk med vurdering av muligheter for omlegging til økologisk drift. GRATIS og uforpliktende
- NLR Økologisk Økoplan
  - Tilbud til deg som ønsker hjelp ved innmelding i Debios kontrollordning. GRATIS
- NLR økologisk rådgivingsavtale
  - Inntil 10 timer rådgiving tilpasset dine behov
  - Pris kr 250,-/time
- NLR Økologisk Grupperåd
  - Tilbud om å delta i faglige samlinger – markdager
  - Rådgiving og referingsutveksling

Type marked for lokalprodusert bær og grønnsaker

- Rett fra gården
- Rett til butikk
- Torgsalg
- Storkjøkken
- Restauranter
- Reko-ring
- Grossist
- Andelslandbruk

Foto: Kristin Sørensen, NLR Nord Norge

Nord-Norge

- Kort vekstsesong
- Lave temperaturer
- Lange dager
- Lavere lysintensitet og innstrålt lysmengde enn lenger sør, men lenger fotosynteseperiode
- Små enheter
- Mye lokalproduserte produkter til god pris
- Lange avstander
- Lite dyrkingsmiljø
- Kunnskap?
- Produksjon av utplantingsplanter - grønnsaker

Klima – fordeler og ulemper

Fordeler

- Lavere forekomst av skadegjørere
- Lange avstander – redusert sykdomsspredning
- Mye lys
- Lave temperaturer
- Smak

Ulemper

- Lave temperaturer
  - Omdanning av organisk materiale
- Kort vekstsesong
- Usikker og (liten) avling

Grønnsaker - småskala

- God arealeffektivitet
  - Lite mekaniseringsbehov
  - Kan ta ut gode avlinger
  - Stor etterspørsel etter lokalprodusert vare.
  - Lett markert i bynære strøk og nærhet til trafikkert vei
  - Levering til butikk krever stort volum og samarbeid mellom produsenter
-
- Mye arbeid – på sommeren
  - Trenger utstyr/lokaliteter til å lage småplanter
  - Mer mekanisering?

Grønnsaker - storskala

- Lite storskala produksjon av grønnsaker i Troms
- Grønnsaksprosjekt i regi av Tromspotet har økt areal i Indre-Troms
- Behov for stor og dyr mekanisering
- Maskinringer
  - Krever gode avtaler og godt samarbeid
- Behov for produksjon av småplanter

